

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu, složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Jana Vyklického a JUDr. Petra Průchy, v právní věci žalobce: **P. Č.**, proti žalované: **Česká advokátní komora**, se sídlem Národní 16, Praha 1, proti rozhodnutím žalované ze dne 2. 1. 2012 č. j. 3667/11, 3676/11, 3677/11, 3680/11, 3682/11, 3685/11, 3686/11, 3687/11, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 6. 12. 2013, č. j. 5 A 126/2012 – 56,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádnému z účastníků **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou podanou k Městskému soudu v Praze (dále jen „městský soud“) brojil žalobce (dále jen „stěžovatel“) proti v záhlaví označeným rozhodnutím žalované vydaným k žádosti stěžovatele o určení advokáta. Stěžovatel byl městským soudem vyzván k zaplacení soudního poplatku za podanou žalobu, na což reagoval žádostí o osvobození od soudních poplatků. Městský soud stěžovatelovu žádost o osvobození od soudních poplatků zamítl. Toto rozhodnutí městského soudu bylo ke kasační stížnosti žalobce přezkoumáno Nejvyšším správním soudem s tím, že kasační stížnost stěžovatele byla zamítnuta rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 10. 2013, č. j. 3 As 54/2013 – 18.

Na opětovnou výzvu městského soudu k zaplacení soudního poplatku stěžovatel reagoval žádostí o prodloužení lhůty k zaplacení soudního poplatku. Městský soud rozhodl usnesením, které bylo nyní napadeno kasační stížností stěžovatele, o zastavení řízení. O nákladech řízení rozhodl městský soud tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Usnesení Městského soudu v Praze

Městský soud v odůvodnění rozhodnutí uvedl, že o žádosti stěžovatele o prodloužení lhůty k zaplacení soudního poplatku nerozhodoval samostatným usnesením. Tato žádost je standardní reakcí stěžovatele na výzvu k zaplacení soudního poplatku ve fázi, kdy stěžovatel nebyl osvobozen od soudních poplatků (případně mu bylo osvobození odňato) a kdy správnost tohoto rozhodnutí potvrdil v kasačním řízení i Nejvyšší správní soud. Městský soud považuje samostatné rozhodování o žádosti stěžovatele o prodloužení lhůty k zaplacení soudního poplatku za zbytečné, neboť z procesního postupu stěžovatele je soudu zřejmé, že stěžovatel soudní poplatek zaplatit nehodlá, přičemž stěžovateli zase z dosavadního rozhodování soudu musí být zřejmé, že prodloužení lhůty k zaplacení soudního poplatku není možné. I v projednávané věci je zřejmé, že stěžovatelova žádost není vážně míněná a jejím jediným cílem je protahovat řízení.

Protože stěžovatel nezaplatil soudní poplatek, městský soud rozhodl o zastavení řízení.

Kasační stížnost

Stěžovatel napadá toto usnesení městského soudu kasační stížností ze dne 2. 1. 2014. Stěžovatel v kasační stížnosti namítá, že městský soud uvažoval o návrhu na zahájení řízení v minulém čase a napadené usnesení městského soudu neobsahuje řádné vylíčení žalobních důvodů. Městský soud dále podle stěžovatele „implicitně vykládá“, že nebude posuzovat, zda žalobní návrhy jsou „zjevně neúspěšné“ a obchází zákon, neboť odmítá vydat ve věci rozsudek (byť zamítavý). Stěžovatel uvádí, že není povinen vyvracet ani úsudek městského soudu, že přiznáním práva nemůže dojít ke zkrácení jiného práva. Městský soud podle stěžovatele nesprávně hodnotí vady napadených rozhodnutí jako smyšlené, neposoudil ani jedinou žalobní námitku a opomenul „stěžejní právní otázku“ spočívající v rozporu vyhlášky Ministerstva spravedlnosti se zmocněním v zákoně.

Stěžovatel rovněž vyjadřuje svůj nesouhlas s usnesením městského soudu č. j. 5 A 126/2012 – 41 a s předcházejícím rozsudkem Nejvyššího správního soudu ve věci. Stěžovatel rovněž nesouhlasí s tím, jak byla stanovena lhůta k zaplacení soudního poplatku městským soudem (jedná se podle něj o projev libovůle soudu). Městský soud podle stěžovatele zaměňuje poplatek za úkon a za návrh na zahájení řízení. Stěžovatel obecně namítá, že postup stanovený zákonem o soudních poplatcích, konkrétně zastavení řízení při nezaplacení soudního poplatku, je protiústavní, neboť brání „mnohým“ v přístupu k soudu, a zmateně uvádí řadu svérázných úvah o povaze svých závazků, o šíření nepravdivých informací o osudu stěžovatelových návrhů nebo o postavení asistentů soudců.

Stěžovatel závěrem navrhuje zrušení napadeného usnesení městského soudu.

Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

Posouzení Nejvyšším správním soudem

Nejvyšší správní soud se kasační stížností zabýval nejprve z hlediska splnění formálních náležitostí. Ověřil, že stěžovatel je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti (§ 102 s. ř. s.). V kasační stížnosti, kterou podal včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), uplatňuje důvody, které jsou podle svého obsahu podřaditelné pod důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Jedná se proto o důvody přípustné. Nejvyšší správní soud netrval na zaplacení soudního poplatku

pokračování

za kasační stížnost a na povinném zastoupení stěžovatele advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.), neboť z judikatury zdejšího soudu vyplývá, že opětovné trvání na podmínce uhrazení soudního poplatku a na podmínce povinného zastoupení v řízení o kasační stížnosti, jehož předmětem je posouzení zákonnosti rozhodnutí o zastavení řízení, které bylo důsledkem nezaplacení soudního poplatku za předchozí kasační stížnost, ve svém důsledku znamenalo jen další řetězení téhož problému. To by popíralo smysl samotného řízení a zároveň nesvědčilo ani zásadě hospodárnosti a rychlosti řízení. (Srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 9. 2007, č. j. 9 As 43/2007 – 77.) Kasační stížnost je tedy přípustná.

Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s ustanovením § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

Podle § 9 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích „*[n]ebyl-li poplatek za řízení splatný podáním návrhu na zahájení řízení, odvolání, dovolání nebo kasační stížnosti zaplacen, soud vyžve poplatníka k jeho zaplacení ve lhůtě, kterou mu určí; po marném uplynutí této lhůty soud řízení zastaví.*“

Stěžovatel v kasační stížnosti neuvádí žádné důvody, které by svědčily o tom, že podmínky pro zastavení řízení městským soudem pro nezaplacení soudního poplatku nebyly dány (např. proto že soudní poplatek byl zaplacen). Pouze námitka stěžovatele vyjadřující nesouhlas s tím, jak byla městským soudem stanovena lhůta k zaplacení soudního poplatku, se dotýká podmínek stanovených citovaným ustanovením zákona o soudních poplatcích pro zastavení řízení. Zdejší soud však nemůže s touto námitkou stěžovatele souhlasit. Z povahy věci, podepřené také judikaturou Nejvyššího správního soudu (srov. například rozsudek ze dne 10. 4. 2008, č. j. 2 Afs 44/2007 – 73), vyplývá, že za příliš krátké lze považovat jediné lhůty výrazně kratší, než tomu bylo v posuzované věci. Nejvyšší správní soud rovněž nepřehlédl, že stěžovateli byla stanovena k zaplacení soudního poplatku usnesením městského soudu ze dne 20. 11. 2013, č. j. 5 A 126/2012 – 52, lhůta 7 dní a toto usnesení bylo doručeno stěžovateli dne 22. 11. 2013, přičemž usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku bylo vydáno městským soudem až dne 6. 12. 2013. Stěžovatel tak měl fakticky na uhrazení soudního poplatku 14 dní. Posledním dnem, kdy je účastník řízení oprávněn právně relevantním způsobem zaplatit soudní poplatek, je totiž fakticky den doručení usnesení o zastavení řízení (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2007, č. j. 5 Afs 112/2006 – 41, publikovaný pod č. 1218/2007 Sb. NSS či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 4. 2008, č. j. 5 Afs 1/2007 – 172, publikovaný pod č. 2328/2011 Sb. NSS). Je také třeba zdůraznit, že se již jednalo o opakovanou výzvu k zaplacení soudního poplatku. Nejvyšší správní soud proto neshledal, že by lhůta stanovená stěžovateli k zaplacení soudního poplatku byla nepřiměřená a vykazovala tak znaky libovůle, jak stěžovatel namítal v kasační stížnosti.

Stěžovateli nelze přisvědčit ani v jeho negativním názoru na ústavnost právní úpravy soudních poplatků. Dle judikatury zdejšího soudu nelze považovat požadavek na placení soudních poplatků za protiústavní (srov. například usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 7. 2012, č. j. 1 Ans 9/2012 – 73, www.nssoud.cz). Úprava poplatkové povinnosti či osvobození od ní, provedená zákonem o soudních poplatcích, představuje rovněž podle Ústavního soudu jeden ze základních momentů podmiňujících právo na soudní ochranu ve smyslu čl. 36 odst. 1 Listiny [srov. náleží Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 162/99 ze dne 3. 8. 1999 (N 104/15 SbNU 53)].

Není jasné, k čemu měla směřovat kasační námitka stěžovatele, že městský soud zaměňuje poplatky za návrh na zahájení řízení a poplatky za úkony. Stěžovatel tuto kasační námitku nijak

blíže nerozvedl. Totéž platí o stěžovatelově námitce, že stěžovatel „není povinen vyvracet“ úsudek městského soudu, že „přiznáním práva nemůže dojít ke zkrácení jiného práva“. Nejvyšší správní soud se proto těmito námitkami stěžovatele nezabýval. Nejvyšší správní soud se též nezabýval kasačními námitkami stěžovatele směřujícími proti předcházejícímu rozsudku zdejšího soudu ve věci (rozsudek ze dne 9. 10. 2013, č. j. 3 As 54/2013 – 18), kterým byla zamítnuta kasační stížnost stěžovatele proti usnesení městského soudu o zamítnutí žádosti stěžovatele o osvobození od soudních poplatků. Uvedený rozsudek zdejšího soudu je pravomocný od 18. 10. 2013 a nemůže být podroben přezkumu v řízení o kasační stížnosti. Rovněž námitkami stěžovatele směřujícími proti usnesení městského soudu č. j. 5 A 126/2012 – 41, jímž byla zamítnuta žádost stěžovatele o osvobození od soudních poplatků, se zdejší soud nezabýval, neboť toto usnesení městského soudu není předmětem přezkumu v nynějším řízení o kasační stížnosti. Kasační stížnost směřuje proti jinému rozhodnutí městského soudu. Nadto bylo usnesení městského soudu č. j. 5 A 126/2012 – 41 již podrobena kasačnímu přezkumu s tím, že kasační stížnost byla zamítnuta rozsudkem zdejšího soudu ze dne 9. 10. 2013, č. j. 3 As 54/2013 – 18.

Nejvyšší správní soud konstatuje, že je zcela irelevantní, v jakém gramatickém čase je psáno rozhodnutí městského soudu napadené kasační stížností. Tento fakt nemůže mít žádný vliv na jeho věcnou správnost či přezkoumatelnost. Rozhodnutí městského soudu napadené kasační stížností je procesním rozhodnutím, které je důsledkem nesplnění jedné z podmínek řízení (zaplacení soudního poplatku). Městský soud při nesplnění podmínek řízení ani nemohl věcně posuzovat žalobní námitky stěžovatele. Tento postup městského soudu v žádném případě není obcházením zákona, naopak jde o postup zákonem předpokládaný. Jelikož městský soud nemohl při neexistenci podmínek řízení posuzovat žalobu stěžovatele meritorně, nelze ani očekávat, že součástí napadeného usnesení bude shrnutí a vypořádání žalobních námitek, případně závěr o „úspěšnosti“ žalobních námitek. Městský soud z uvedených důvodů také v usnesení napadeném kasační stížností (správně) nehodnotil vady správních rozhodnutí napadených žalobou. Odůvodnění tohoto usnesení tak vůbec neobsahuje vyhodnocení vad napadených správních rozhodnutí jako „smyslených“, jak tvrdí stěžovatel v kasační stížnosti. Další námitky se už vůbec netýkají této věci a není důvod je komentovat.

Lze tedy uzavřít, že kasační důvody dle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. nebyly dány. Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost jako nedůvodnou a jako takovou ji dle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

O nákladech řízení o kasační stížnosti vůči stěžovateli rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů nenáleží. Toto právo by náleželo žalované, protože však žalovaná náhradu nákladů nežádala, a případné vzniklé náklady ani jinak ze spisu nevyplývají, Nejvyšší správní soud náhradu nákladů žalované nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. července 2014

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu